

Uppdragsbeskrivning dietist inom primärvården, Hälsoval Region Gävleborg

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Allmänt	1
2.1.	Dietistuppdraget inom Region Gävleborg	1
3.	Ansvar och roller	2
4.	Beskrivning	2
4.1.	Nutritionsbehandling och rehabilitering vid sjukdomstillstånd.....	2
4.2.	Prevention.....	2
4.3.	Övrigt	3
4.4.	Remiss till dietist.....	3
5.	Plan för kommunikation och implementering	3
6.	Dokumentinformation	3
7.	Referenser	3

1. Syfte och omfattning

Dokumentet innehåller en uppdragsbeskrivning för dietister inom primärvården, Region Gävleborg.

2. Allmänt

I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOF S 2014:10) om förebyggande av och behandling vid undernäring fastställs att vårdgivare ska inneha rutiner att förebygga, utreda och behandla undernäring (1). I ett kunskapsstöd från Socialstyrelsen beskrivs hur undernäring kan förebyggas och behandlas, samt de krav som finns på vårdens och omsorgens verksamheter att säkra kvaliteten i omhändertagandet. En av de viktigaste yrkesgrupperna som berörs i det fördjupade arbetet mot undernäring är dietister (2).

I Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor anges att hälso- och sjukvården ”bör erbjuda kvalificerat rådgivande samtal till vuxna med särskild risk som har ohälsosamma matvanor (prioritet 1)” (3). Samtalet ska erbjudas av legitimerad sjukvårdspersonal, bland dessa har dietister en särställning genom sin specialiserade kunskap om mat och matvanor samt samtalsmetodik (4).

2.1. Dietistuppdraget inom Region Gävleborg

Dietisterna inom primärvården finns utplacerade på olika platser i länet. Uppdraget styrs via Hälsovalskontoret (HVK) och de ingår i regionens övergripande Dietistenhet inom VO Paramedicin. Dietisternas uppdrag styrs utifrån vilken vårdnivå som ansvarar för den diagnos som orsakar nutritionsproblemet.

- Primärvårdens dietist** - ansvarar för patient där läkaransvaret för diagnosen eller hälsotillstånd som orsakar nutritionsproblemet ligger inom primärvården (inklusive patienter inskrivna i kommunal hemsjukvård), men ej för patienter i vårdboende. Detta regleras i särskilt dokument (5).
- Specialistsjukvårdens dietist** - ansvarar för patient där läkaransvaret ligger inom specialistsjukvården
- Kommunens enheter** - ansvaret beskrivs i särskilt dokument (5)

3. Ansvar och roller

VEC Dietistenheten

Ansvarar för innehållet i denna uppdragsbeskrivning och att informationen är känd av dietistenhetens personal

VEC inom ramen för hälsoval

Ansvarar för att informationen är känd av personal

4. Beskrivning

Uppdragsbeskrivningen delas in två områden, prevention och behandling av sjukdomstillstånd. Uppdraget är fördelat på 60 % nutritionsbehandling och rehabilitering vid sjukdomstillstånd och 40 % preventionsarbete.

4.1. Nutritionsbehandling och rehabilitering vid sjukdomstillstånd

Nutritionsbehandling vid sjukdomstillstånd innefattar:

- Utredning, bedömning, behandling och uppföljning vid sjukdomstillstånd där nutritionsbehandling är indikerat
- Utbildning, rådgivning och konsultation till andra yrkeskategorier
- Information och utbildning för patientgrupper
- Teamarbete och deltagande vid samordnad individuell plan (SIP)

4.2. Prevention

Preventionsuppdraget innefattar:

- Kvalificerat rådgivande samtal vid ohälsosamma matvanor
- Utbildning, rådgivning och konsultation till andra yrkeskategorier
- Teamarbete, utbildning och information till patienter i samarbete med BVC, MVC och ungdomsmottagningen
- Identifiera och erbjuda åtgärd vid riskbruk av alkohol, tobaksbruk och otillräcklig fysisk aktivitet

4.3. Övrigt

- Revidering och framtagning av vårdprogram, samverkansrutiner och behandlingsrutiner.
- Medverkan i nätverket för Hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS), temagrupp matvanor.

4.4. Remiss till dietist

Remiss till dietist inom Primärvården kan skrivas av samtliga vårdgivare inom Hälsoval Gävleborg, om nutritionsproblemet bedöms vara orsakat av diagnos eller hälsotillstånd med läkaransvar på primärvårdsnivå. Remisserna från vårdgivare kan ske skriftligt (inkl. internmeddelande) eller muntligt. ”Egen vårdbegäran” är möjligt via 1177 eller TeleQ. För samtliga remisser gäller att dietistenhetens remisskriterier ska vara uppfyllda för att remissen ska tas emot (6). Personer som remitteras inom ramen för dietistens ansvar prioriteras utifrån diagnos och allvarlighetsgrad (7).

5. Plan för kommunikation och implementering

Dokumentet kommer att behandlas på APT inom dietistenheten och publiceras på enhetens sida för dokument. Genom extra uppföljning till kvalitetssamordnare inom primärvården och publicering på Samverkanswebben nås övriga berörda enheter.

6. Dokumentinformation

Dokumentet har tagits fram av medarbetare och VEC inom dietistenheten, VO Paramedicin och har granskats av uppdragsgivande chef för HVK.

7. Referenser

Dokumentnamn
1. SOSFS 2014:10 Förebyggande av och behandling vid undernäring (med ändringsförfattning 2017:7) https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/foreskrifter-och-allmannarad/2014-10-12.pdf
2. Att förebygga och behandla undernäring- Kunskapsstöd, Hälso/sjukvård och socialtjänst, Socialstyrelsen; 2020 https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2020-4-6716.pdf
3. Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor, Socialstyrelsen; 2018. https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2018-6-24.pdf
4. Samtal och råd om bra matvanor, guide till webutbildning, Socialstyrelsen; 2016 https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/nationella-riktlinjer/riktlinjer-och-utvarderingar/levnadsvanor/stod-i-arbetet/samtal-om-matvanor/
5. Nutritionsansvar – samverkan för vårdboende och hemsjukvård (ID 01-217162); Hälso- och sjukvård Region Gävleborg; 2017. file://platinadoksok/DocSearchBackup/AF/af1a223e-ea80-4c0d-8990-b8fc1844a55e.doc
6. Remisskriterier – dietist i primärvård https://meetings.lg.se/pdfFile/pdfFile.aspx?objectID=nMdpGDc%2b0BnKrO86Eexp5g%3d%3d
7. Prioriteringslista, dietister i Primärvård, Region Gävleborg (under arbete när denna rutin fastställs) https://meetings.lg.se/pdfFile/pdfFile.aspx?objectID=o0SyQfLfYcnXeJYzfAZApQ%3d%3d

Dokumentnamn: Uppdragsbeskrivning dietist inom primärvården, Hälsoval Region Gävleborg**Dokument ID:** 09-336120**Giltigt t.o.m.:** 2026-03-03**Revisionsnr:** 3

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet